

Afdeling
Onderwerp **Zienswijze op het gaswinningsbesluit 2013**

Bezoekadres
Gedempte Zuiderdiep 96

Openingstijden
Zie gemeente.groningen.nl

Aan het Ministerie van Economische Zaken
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
t.a.v. minister H.G.J. Kamp

Postadres
Postbus 7081
9701 JB Groningen

Telefoon
14050

E-mailadres
info@groningen.nl

Website
gemeente.groningen.nl

Telefoon (050) 367 **5.1.2e** Bijlage(n)

Ons kenmerk RO 14.

Datum 03-02-2014

Uw brief
van

Uw kenmerk

Geachte heer Kamp,

De zorg voor de veiligheid is de belangrijkste taak van de overheid. Omdat het nieuwe winningsplan-NAM zelf nieuwe principiële vragen oproept over de toekomstige veiligheid in de regio, maken wij via deze brief bezwaar tegen het aangepaste winningsplan 2013.

De urgentie van de aardbevingenproblematiek is voor uw kabinet aanleiding geweest maatregelen te treffen voor vergroting van de veiligheid en voor compensatie van schades.

Op 17 januari jongstleden heeft u uw maatregelpakket gepresenteerd.

Een deel van de voorstellen betreft: schadeherstel, compensatie en aardbevingbestendig bouwen. Voor het hele gebied dat kan worden getroffen is daarvoor een bedrag beschikbaar gesteld van 1,2 miljard Euro. De bedragen betreffen ramingen. De werkelijke kosten kunnen dus hoger uitvallen en zullen worden vergoed door de Maatschap Groningen (NAM/Rijk).

Het kabinet heeft daarmee een goede afspraak gemaakt met de provincie Groningen en de betrokken gemeenten.

Een cruciaal punt is de lengte van deze overeenkomst. Voor ons is vijf jaar een eerste stap. Wij hechten sterk aan een langdurig commitment vanuit het kabinet om bij te dragen aan compensatie en de ontwikkeling van een duurzaam perspectief voor de regio. Om het vertrouwen te herstellen vinden wij daarom een uitspraak van u over een langere termijn noodzakelijk.

Het voorgestelde winningsplan echter – het preventieve antwoord op de huidige veiligheidsproblematiek in delen van de regio – roept zelf nieuwe en principiële vragen op over de toekomstige veiligheid van andere delen van de regio:

- Wij ondersteunen van harte uw besluit om delen van het winningsgebied – met name Loppersum – te ontlasten, door de gasproductie in deze gebieden te verminderen. Tegelijk constateren wij echter dat de totale vermindering van 12 miljard m³ aardgas niet in mindering is gebracht op het afgesproken jaargemiddelde van 43 miljard m³, maar op de productie van 54 miljard m³ in 2013. De beoogde productie voor de komende drie jaren blijft nu op het niveau van al gerealiseerde jaargemiddelden, die samenvallen met de toename van het aantal aardbevingen.

Gezien alle discussies en grote mate van onzekerheid achten wij de voorgestelde omvang van de gasproductie van het Groningerveld niet verantwoord.

- Er wordt voorgesteld de afname van de productie in de kern van het Groningerveld te compenseren met extra productie o.a. in dichtbevolkte regio's in het zuiden van het Groningerveld. Daardoor bestaat het risico op een verplaatsing van problemen in ruimte en tijd. Op dit cruciale criterium geeft het aangepaste winningsplan geen inzicht.

Wij zijn van mening dat een beperking van risico's structureel moet zijn en dus niet mag leiden tot vergroting van risico's voor aangrenzende gebieden. Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) bevestigt deze verschuiving van risico's.

De heftige discussies en de grote belangen tonen aan dat we als Nederland haast moeten maken met een alternatieve invulling van onze energiebehoefte. Een *energiewende* die in Groningen kan beginnen. Op korte termijn een grote investering maar op langere termijn een cruciaal perspectief voor de regio en het gehele land. Om de ambities van kennisinstellingen, bedrijven, inwoners en het gemeentebestuur, op het gebied van duurzame energietransitie en de biobased economy waar te kunnen maken, stellen wij voor een experimenteel gebied in te stellen voor duurzame energietransitie en biobased economy op het grondgebied van de gemeenten die liggen boven het Groningerveld.

ONDERTEKENING

Gelet op de voorgaande opmerkingen, vragen we u om antwoord op de volgende vragen:

1. Kunt u - ook als mede aandeelhouder van Gastera - garanderen dat de productie van het Groningerveld de komende twee jaren het beoogde maximum van 42.5 miljard m³ niet overstijgt, ook niet bij extreme en/of onvoorziene omstandigheden?
2. U geeft in het winningsplan aan dat u in het gebied Loppersum de productie sterk zal afnemen. Daartegenover staat dat intensivering van de winning plaats zal vinden in de noordwest periferie en vooral de zuidwest periferie, dicht bij de dichtbevolkte stad Groningen. Kunt u aangeven bij welke winningslokaties de productie wordt vergroot en in welke mate dit het geval is?
3. Kunt u aangeven wat de gevolgen en effecten (o.a. seismische hazard) zijn van een aardbeving met een kracht van drie respectievelijk vijf op de schaal van Richter met als epicentra elk van de onder punt 2 bedoelde winningslocaties?
4. Kunt u bevestigen dat in het winningsplan (bijlage KNMI rapport) bij de risicoanalyse is uitgegaan van de bestaande situatie (bekende epicentra) en dat er geen risicoberekeningen zijn gemaakt voor het nieuwe winningsplan (mogelijk nieuwe epicentra door verschuiving van de gaswinning)?
5. Ziet u hierin aanleiding het risicogebied aan te passen (KNMI p. 16/model: buitenste (derde) KNMI-versnellingscontour)? Bijvoorbeeld zoals het ARUP-rapport voorstelt: het gehele Groningerveld plus een ring van vijf kilometer daaromheen. Zo nee: welke risico's vindt u vervolgens acceptabel?
6. Volgens SodM zal bij de huidige productieplannen, de hoeveelheid energie die aardbevingen vrijkomt, de komende jaren nog aanzienlijk stijgen en pas over 30 jaar terugkeren op het huidige niveau. Kan de veiligheid bij de huidige productieplannen de toekomst voldoende worden gegarandeerd?
7. Hoe gaat de minister gezien de huidige risico's er voor zorgen dat de planvormings- en uitvoeringstrajecten voor o.a. de aanpassing van de dijken en andere infrastructuur zo snel mogelijk kunnen worden doorlopen? En, wat betekent dit voor het inundatierisico voor de komende drie jaar?
8. Kunt u aangeven waar de acceptabele grenzen liggen in het Meet- en Monitorplan?
9. Welke acties onderneemt u om beter inzicht te krijgen in de ruimtelijke verdeling van de seismische dreiging?
10. Onderschrijft u de noodzaak van omschakeling naar duurzame energieën en bent u bereid het Groningerveld aan te wijzen als experimenteerzone om die duurzame energietransitie vorm te geven?

11. Bent u van mening dat gelet op alle onzekerheden het winningsplan NAM 2013 onverantwoord is?

En specifiek m.b.t. de gemeente Groningen:

12. De gemeente Groningen is bezig met de ontwikkeling van geothermie. Nu al zien we een negatief effect op de druk van het grondwater op drie kilometer diepte. Welke zijn de effecten van het aangepaste winningsplan op dit grondwater?
13. Waarom wordt de waardedaling van de woningen in de stad Groningen en de nieuwbouwwegio Meerstad niet gemonitord. Met name de wijken Lewenborg en Beijum liggen in het risicogebied. En wat is het effect op het vestigingsklimaat van bedrijven bijvoorbeeld in de zuidoost regio van Groningen?

Toelichting bij vraag 2 en 4:

We lezen in het winningsplan dat er een vermindering van de productie bij Loppersum komt maar dat daar tegenover staat dat er een toename van productie met name in de zuidwestperiferie plaatsvindt. De gehanteerde modellen voor seismische activiteit gaan echter nog steeds uit van zware aardbevingen in het Loppersum gebied. Dit gebied is in het rapport aangegeven als een seismische zone met een hoge activiteit (Central north). Echter een groot deel van het Groningenveld (background) is ook aangegeven als een gebied met een relatief hoge seismische activiteit. Een logisch gevolg van meer gaswinning in dit gebied is dat ook hier zwaardere aardbevingen zullen gaan plaatsvinden. In het winningsplan wordt hier geen rekening mee gehouden. Dat dit niet alleen een lekenredenering is wordt nog eens bevestigd door het advies van het Staatstoezicht op de mijnen (SodM). Zij adviseren dan ook over de gehanteerde modelleringen en de inputparameters hiervoor.

Toelichting bij vraag 3 en 8:

Het volgende zorgpunt is het effect en de gevolgen van een zwaardere beving in dit gebied. Vanwege de ligging van de zuidwestperiferie nabij de stad Groningen zal de dreiging veel groter zijn dan in overige delen van de regio die minder dichtbevolkt zijn. Als we nu al zien wat voor effecten en gevolgen een M=3,6 in Huizinge teweeg brengt wat zal dan een M=3,6 bij Harkstede voor gevolgen hebben? Daarnaast geeft het winningsplan ook niet de garantie dat beiden zich tegelijk voor kunnen doen. Uit het advies van het SodM blijkt tevens dat de modellering van de risico's te wensen overlaat. Verder ontbreekt een helder toetsingskader met onderbouwing welke risico's als gevolg van de gaswinning u nog acceptabel vindt.